

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B-1000 Brussel
T. +32 2 508 85 86
E. question@mi-is.be

Aan de dames en heren Voorzitters van de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn

Heeft u vragen? Wenst u bijkomende inlichtingen? Raadpleeg
Primabook, de documentatieruimte
van de POD MI via <https://www.mi-is.be>.

Voor meer informatie: stuur een e-mail naar FrontOffice via vraag@mi-is.be of contacteer ons op 02 508 85 86

Datum: 16/01/2026

Onderwerp: Omzendbrief van 16/01/2026 betreffende de wijziging van artikel 34 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement inzake het recht op maatschappelijke integratie

Mevrouw de Voorzitter,

Mijnheer de Voorzitter,

Het koninklijk besluit van 07/01/2026 wijzigt artikel 34 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie en heeft betrekking op de berekening van de bestaansmiddelen wanneer de aanvrager van het recht op maatschappelijke integratie samenwoont met andere personen.

Tot nu konden samenwonende volwassenen hun leeflonen onbeperkt combineren. Hierdoor kwamen sommige gezinnen met meerdere meerderjarigen onder één dak in aanmerking voor aanzienlijke bedragen. Met deze maatregel wil minister Van Bossuyt, samen met minister van Sociale Zaken en Armoedebestrijding Frank Vandenbroucke, komaf maken met die excessen.

Er werden soms erg hoge bedragen uitbetaald die het doel van het leefloon volledig voorbijschoten. Sociale bijstand moet mensen in nood helpen, maar het systeem moet ook eerlijk en betaalbaar blijven. We sluiten achterpoortjes, want het kan niet dat mensen die niet werken er financieel beter aan toe zijn dan zij die elke dag hun best doen op de arbeidsmarkt.

De wijziging van artikel 34 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 voorziet in een uitbreiding van de samenwonenden die in aanmerking zullen worden genomen bij de berekening van het leefloon van de aanvrager. Voorheen vielen naast de levenspartner alleen de eerstegraads bloedverwanten in opgaande en neerdalende lijn onder de bepaling. De huidige tekst bepaalt dat de bestaansmiddelen van alle onderhoudsplichtigen van de aanvrager in aanmerking worden genomen. Naast de levenspartner betreft dit dus ook: ouders, grootouders, kinderen, kleinkinderen, maar ook schoonouders, schoonzonen en schoondochters.

Deze uitbreiding is gebaseerd op het residuele karakter van het recht op maatschappelijke integratie dat is vastgelegd in de wet van 26 mei 2002 en maakt het mogelijk om beter rekening te houden met

de familiale omstandigheden (in beschouwing nemen van alle personen die een onderhoudsverplichting hebben ten aanzien van de aanvrager), de financiële draagkracht van de gezinnen beter te beoordelen en dus het leefloon beter te stemmen op de persoonlijke situatie van de aanvrager, rekening houdend met het feit dat gezinssolidariteit altijd voorrang heeft gehad op solidariteit vanwege de Staat.

Ten slotte wordt de wijze van berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden voortaan bij wet bepaald, wat leidt tot een grotere samenhang in de berekening van de bestaansmiddelen van alle samenwonenden, of zij nu levenspartner zijn (artikel 34, §§1 en 4) of onderhoudsplichtige (artikel 34, §2). Dit heeft met name betrekking op het feit dat de gezinsbijslagen die aan de aanvrager worden toegekend, in aanmerking worden genomen wanneer hij samenwoont met degene die deze ontvangt (zie punt 5.9.2 hieronder).

In dit verband is het belangrijk te vermelden dat de berekeningsregels zoals voorzien in de nieuwe versie van artikel 34, §2, van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 nog steeds garanderen dat binnen eenzelfde huishouden elke meerderjarige persoon (ten minste fictief) over een leefloonbedrag voor samenwonenden kan beschikken.

Met titel 1 vervangt deze omzendbrief punt 5.9. van de algemene omzendbrief wat betreft de in aanmerkingneming van bestaansmiddelen in geval van samenwoning.

In titel 2 van deze omzendbrief worden de modaliteiten voor de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 07/01/2026 toegelicht.

Hoogachtend,

De Minister van Sociale Zaken belast met Armoedebestrijding,

Frank Vandenbroucke

De minister van Maatschappelijke Integratie,

Anneleen Van Bossuyt

Titel 1: Wijziging van punt 5.9. van de algemene omzendbrief betreffende de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie van 18/03/2024

Punt 5.9. van de algemene omzendbrief betreffende de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie van 18/03/2024 wordt vervangen door wat hieronder volgt:

5.9. BESTAANSMIDDELEN IN GEVAL VAN SAMENWONING

5.9.1. Algemene bepalingen

5.9.1.1. In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van zijn echtgenoot of levenspartner¹

Het OCMW moet voor de berekening van het leefloon van de aanvrager rekening houden met de bestaansmiddelen van de persoon waarmee de aanvrager samenwoont als de aanvrager samenwoont met

- zijn echtgenoot
- de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt, d.w.z. zijn levenspartner, zelfs als er geen juridische band (huwelijk of wettelijk samenwonen) tussen hen bestaat.

Het geslacht van de samenwonende persoon is niet van belang, wel zijn hoedanigheid ten opzichte van de aanvrager.

¹ Artikel 34, §1 en §4 van het KB

5.9.1.2. In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de samenwonende onderhoudsplichtigen²

Voor de berekening van het leefloon van de aanvrager moet het OCMW rekening houden met de bestaansmiddelen van meerderjarige onderhoudsplichtigen die samenwonen met de aanvrager, tenzij er billijkheidsredenen zijn ³ . De onderhoudsplichtigen zoals bedoeld in het Burgerlijk Wetboek zijn:

- **De vader en moeder** ⁴ van de aanvrager: Er moet een juridische afstammingsband met de aanvrager bestaan:

- Het gaat dus om:
 - o De adoptant in het kader van een gewone adoptie⁵ of volledige adoptie ⁶
- Zijn dus NIET bedoeld:
 - o De biologische vader van de aanvrager als er geen afstammingsband tussen hen is vastgesteld
 - o De levenspartner/echtgenoot van de vader of moeder van de aanvrager die zelf niet de vader of moeder van de aanvrager is (stiefouder)
 - o De pleegouders van de aanvrager
- **De kinderen**⁷ van de aanvrager, d.w.z. de zoon of dochter van de aanvrager: er moet een juridische afstammingsband met de aanvrager bestaan.

² Artikel 34, §2, van het KB gewijzigd bij het KB van 07/01/2026

³ Artikel 34, §2, van het KB gewijzigd bij het KB van 07/01/2026

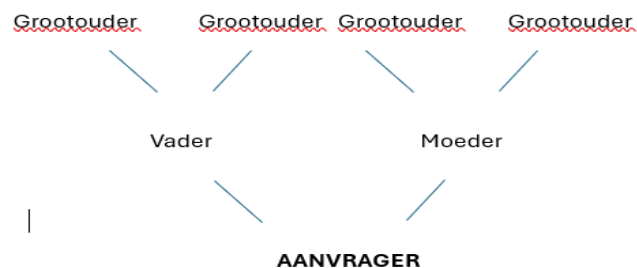
⁴ Artikel 203 van het oud Burgerlijk Wetboek

⁵ Artikel 353-14 van het nieuw Burgerlijk Wetboek

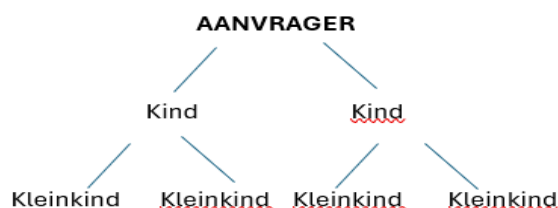
⁶ Artikel 356-1 van het nieuw Burgerlijk Wetboek

⁷ Artikel 205 van het oud Burgerlijk Wetboek

- Het gaat ook om:
 - Het kind dat door de aanvrager werd geadopteerd in het kader van een gewone⁸ of volledige adoptie⁹
- Zijn dus NIET bedoeld:
 - Het biologisch kind van de aanvrager als er geen juridische afstammingsband tussen hen bestaat
 - Het kind van de levenspartner/echtgenoot van de aanvrager waarvan de aanvrager zelf niet de vader of moeder is
 - Het meerderjarige kind waarvan de aanvrager pleegouder is
- **De grootouders**¹⁰ van de aanvrager, d.w.z. de vader of moeder van de ouders van de aanvrager. Er moet dus een juridische afstammingsband bestaan tussen de aanvrager en zijn ouder, alsook tussen deze ouder en de grootouder.

- **De kleinkinderen**¹¹ van de aanvrager: dat wil zeggen de zoon of dochter van de kinderen van de aanvrager. Er moet dus een juridische afstammingsband bestaan tussen de aanvrager en zijn kind, alsook tussen dat kind en het kleinkind.

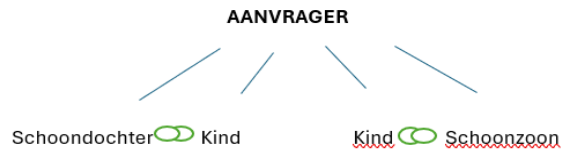
⁸ Artikel 353-14 van het nieuw Burgerlijk Wetboek

⁹ Artikel 356-1 van het nieuw Burgerlijk Wetboek

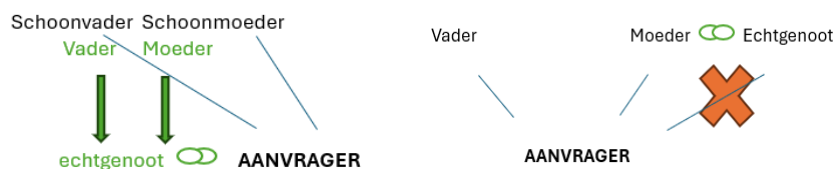
¹⁰ Artikel 205 van het oud Burgerlijk Wetboek

¹¹ Wederkerigheidsregel van artikel 207 van het oud Burgerlijk Wetboek

- **De schoonkinderen (schoonzoon en schoondochter)**¹² van de aanvrager: het kind van de aanvrager moet met diens partner getrouwd zijn om deze laatste als onderhoudsplichtige in de zin van het Burgerlijk Wetboek te kunnen beschouwen.

- Het gaat dus om:
 - o De echtgeno(o)t(e) van de zoon of dochter van de aanvrager, d.w.z. de levenspartner met wie het kind van de aanvrager is getrouwd.
- Het gaat dus NIET om:
 - o De levenspartner met wie de zoon of dochter van de aanvrager enkel samenwoont, feitelijk of wettelijk
 - o Het kind van de levenspartner/echtgenoot van de aanvrager waarvan de aanvrager zelf niet de vader of moeder is
- **De schoonouders (schoonvader en schoonmoeder)**¹³ van de aanvrager: De aanvrager moet met zijn levenspartner getrouwd zijn alvorens de ouders van deze laatste als onderhoudsplichtigen in de zin van het Burgerlijk Wetboek kunnen worden beschouwd.

Deze onderhoudsverplichting tussen schoonouders en schoonkinderen houdt op¹⁴

1° wanneer (de schoonvader of de schoonmoeder) een tweede huwelijk aangaat;

2° wanneer degene van de echtgenoten die de aanverwantschap heeft doen ontstaan en de kinderen uit zijn huwelijk met de andere echtgenoot geboren, overleden zijn.

¹² Artikel 206 van het oud Burgerlijk Wetboek

¹³ Wederkerigheidsregel van artikel 207 van het oud Burgerlijk Wetboek

¹⁴ Artikel 206, 2° van het oud Burgerlijk Wetboek

- Het gaat dus om:
 - o De vader of moeder van de levenspartner/echtgenoot met wie de aanvrager is getrouwd.
- Het gaat dus NIET om:
 - o De vader of moeder van de levenspartner met wie de aanvrager feitelijk of wettelijk samenwoont
 - o De echtgenoot/echtgenote of levenspartner van de vader of moeder van de aanvrager die zelf niet de vader of moeder van de aanvrager is
 - o De vader of moeder van de echtgenoot van de aanvrager indien hij/zij hertrouwd is
 - o De vader of moeder van de echtgenoot van de aanvrager indien deze echtgenoot en de kinderen die hij/zij met de aanvrager heeft gehad, zijn overleden
- De **ex-echtgenoot/echtgenote**¹⁵ van de aanvrager, d.w.z. de persoon met wie de aanvrager getrouwd is geweest en vervolgens gescheiden. De onderhoudsverplichting tussen ex-echtgenoten wordt beperkt door artikel 301 van het Burgerlijk Wetboek.

5.9.1.2.1. Bijzondere gevallen

- Er kan geen rekening worden gehouden met de bestaansmiddelen van een minderjarig kind.
- De regel geldt wanneer een jongere die op kot is nog steeds zijn gewone verblijfplaats bij zijn ouders heeft (hij komt in het weekend en tijdens de vakantie thuis) omdat hij wordt beschouwd als samenwonend met zijn ouders.

¹⁵ Artikel 301 van het nieuw Burgerlijk Wetboek

5.9.1.2.2. Uitzonderingen: billijkheidsredenen

Omwille van billijkheidsredenen kan het OCMW beslissen om geen rekening te houden met de bestaansmiddelen van samenwonende onderhoudsplichtigen. Het gaat hier om een autonome beslissing van het OCMW.

In die gevallen moet het centrum omstandig motiveren in het sociaal verslag:

- de specifieke billijkheidsreden(en);
- de wijze van berekening van de toegekende steun.

5.9.1.3. Niet in aanmerking nemen van de bestaansmiddelen van andere samenwonenden

Wanneer de aanvrager samenwoont met een persoon, anders dan de personen bedoeld in artikel 34 van het koninklijk besluit, mogen de bestaansmiddelen van deze personen niet in aanmerking worden genomen voor de berekening van het leefloon van de aanvrager¹⁶.

Voorbeeld:

De aanvrager woont samen met zijn broer, een tante, een derde persoon die niet zijn feitelijke partner is, enz. De bestaansmiddelen van deze personen mogen niet in aanmerking worden genomen voor de berekening van het leefloon van de aanvrager.

¹⁶ Artikel 34, §3 van het KB

5.9.2. Berekeningswijze

De inkomsten van de persoon met wie de aanvrager samenwoont, worden in aanmerking genomen volgens de regels die gelden voor de berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager¹⁷.

De berekening gebeurt alsof de samenwonende persoon zelf de aanvrager is. Dit betekent dat de geldende wettelijke vrijstellingen moeten worden toegepast (bijvoorbeeld een integratietegemoetkoming voor personen met een handicap, een studiebeurs , enz.), maar dat ook rekening moet worden gehouden met alle bestaansmiddelen die niet zijn vrijgesteld voor de berekening van het leefloon (bijvoorbeeld goederen die de samenwonende persoon bezit, roerende goederen, inkomsten uit de verkoop van een goed, enz.).

Let op: de sociaal-professionele vrijstelling waarin artikel 35 van het Koninklijk Besluit voorziet, kan niet worden toegepast op de bestaansmiddelen van de samenwonende partner die werkt en geen recht heeft op maatschappelijke integratie.

Uitzondering: de gezinsbijslagen van de aanvrager in het kader van artikel 34, §2

Artikel 34, §2, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 07/01/2026, bepaalt:

“Deze bestaansmiddelen worden berekend overeenkomstig de bepalingen van titel II, hoofdstuk II van de wet. In afwijking van artikel 22, § 1, b), van dit besluit wordt echter rekening gehouden met de gezinsbijslagen waarvoor de in lid 1 bedoelde samenwonende persoon de hoedanigheid van bijslagtrekkende heeft ten voordele van de aanvrager krachtens de Belgische of een buitenlandse sociale wetgeving, behoudens voor de aanvrager met een erkende ondersteuningsbehoefte die recht geeft op een bijkomende toeslag krachtens de gezinsbijslagregeling, waarvoor deze gezinsbijslagen vrijgesteld blijven bij de berekening van de bestaansmiddelen”

Dit betekent: om het bedrag van de bestaansmiddelen van de samenwonende partner te bepalen die het leefloonbedrag van categorie 1 overschrijden en waarmee rekening wordt gehouden bij de berekening van het bedrag van het leefloon van de aanvrager in het kader van artikel 34, §2 van het koninklijk besluit, worden alle berekeningsregels

¹⁷ Artikel 34 van het KB gewijzigd bij het KB van 07/01/2026

toegepast die van toepassing zijn op de aanvrager, met uitzondering van de vrijstelling bedoeld in artikel 22 §1, b), van het koninklijk besluit van 11 juli 2002, d.w.z. de gezinsbijslagen. Concreet moet bij de berekening van het leefloon van de aanvrager rekening worden gehouden met de gezinsbijslagen (met uitzondering van de zorgtoeslag voor personen met een handicap) die deze samenwonende voor de aanvrager ontvangt.

Aangezien het niet altijd gemakkelijk is om het werkelijk ontvangen bedrag voor de aanvrager van de steun vast te stellen, houdt het OCMW rekening met een **forfaitair bedrag van 240 euro**, ongeacht de plaats van de aanvrager in het gezin, zijn leeftijd of de regio waarin hij woont.

Indien wordt aangetoond dat het bedrag van de werkelijk ontvangen kinderbijslag **lager is dan het forfaitaire bedrag van 240 euro**, houdt het OCMW rekening met het bedrag dat de samenwonende **werkelijk** voor de aanvrager **ontvangt**.

5.9.2.1. De aanvrager woont alleen samen met zijn/haar levenspartner

- Indien de aanvrager **samenwoont met zijn/haar echtgeno(o)t(e) of levenspartner met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt** (artikel 34, §1 van het KB), MOET rekening worden gehouden met de bestaansmiddelen van de echtgeno(o)t(e) of levenspartner die geen leefloon aanvraagt en die het bedrag voor samenwonenden (categorie 1) overschrijden. De inkomsten van de echtgeno(o)t(e) of levenspartner die samenwoont met de aanvrager kunnen dus nooit in aanmerking worden genomen als deze echtgenoot of levenspartner een leefloon ontvangt.
- Deze regel geldt ook als de echtgeno(o)t(e) of partner werkt in het kader van artikel 60, § 7, van de organieke wet of in het kader van een activering : zijn of haar inkomsten worden dan wel meegeteld bij de berekening van de bestaansmiddelen.

Voorbeelden

Vooraf: De bedragen in alle voorbeelden zijn gebaseerd op:

De bedragen met betrekking tot het recht op maatschappelijke integratie van toepassing op 1 februari 2025

	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	SPI art. 35§§1 en 2
Jaarlijks	10.513,60	15.770,41	21.312,87	
Maandelijks	876,13	1.314,20	1.776,07	309,48

*E1 De aanvrager van het leefloon, **de heer Y**, woont samen met een levenspartner die geen recht heeft op maatschappelijke integratie, mevrouw X.*

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	1.100€ (loon)
De heer Y	200€ (loon) De SPI-vrijstelling voorzien in artikel 35 van het KB is van toepassing op het bedrag van het loon, aangezien de aanvrager begint te werken als begunstigde van het RMI

Berekening van het leefloon voor de heer Y

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

200€ loon

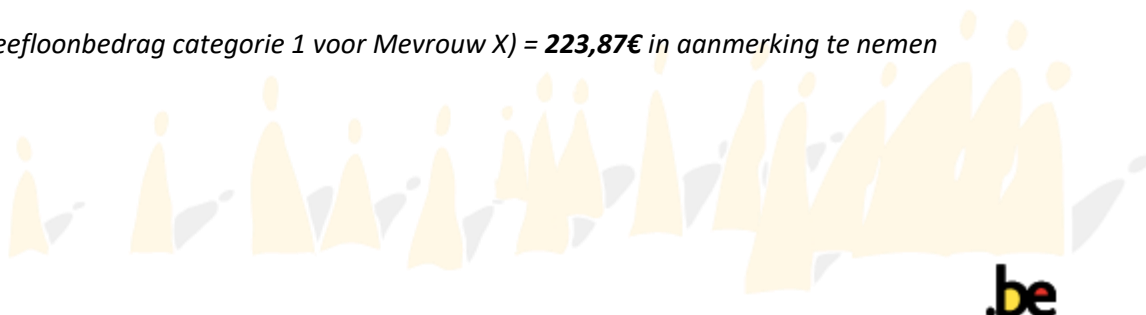
200€ - 309,48€ (toepassing SPI-vrijstelling) = **0€** in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de echtgenoot/partner = Mevrouw X

1.100€ loon

1.100€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X) = **223,87€** in aanmerking te nemen

3. Berekening van het leefloon van de heer Y

$$223,87\text{€} \times 12 = 2.686,44\text{€}$$

$$10.513,60\text{€} - (2.686,44\text{€} - 155\text{€}) = 7.982,16\text{€}$$

$$7.982,16\text{€} / 12 = 665,18\text{€} \text{ maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer Y}$$

E2. De aanvrager van het leefloon, mevrouw X, woont samen met een levenspartner die recht heeft op maatschappelijke integratie, de heer Y.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	1.000€ (loon) De SPI-vrijstelling voorzien in artikel 35 van het KB is van toepassing op het loonbedrag, aangezien de aanvrager begint te werken als begunstigde van het RMI
De heer Y	200€ (loon) De SPI-vrijstelling voorzien in artikel 35 van het KB is van toepassing op het loonbedrag, aangezien de aanvrager begint te werken als begunstigde van het RMI

Berekening van het leefloon voor mevrouw X

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

1.000€ loon

$$1.000\text{€} - 309,48\text{€} \text{ (toepassing SPI-vrijstelling)} = 690,52\text{€} \text{ in aanmerking te nemen}$$

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

Artikel 34, §1 van het KB is niet van toepassing omdat zij beiden recht hebben op een leefloon.

3. Berekening van het leefloon van mevrouw X

$$690,52\text{€} \times 12 = 8.286,24\text{€}$$

$$10.513,60\text{€} - (8.286,24\text{€} - 155\text{€}) = 2.382,36\text{€}$$

$$2.382,36\text{€} / 12 = 198,53\text{€} \text{ maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw X}$$

Berekening van het leefloon voor de heer Y

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

200€ loon

200€ - 309,48€ (toepassing SPI-vrijstelling) = 0€ in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

Artikel 34, §1 van het KB is niet van toepassing omdat zij beiden recht hebben op een leefloon.

3. Berekening van het leefloon van de heer Y

Toekenning van een volledig leefloonbedrag van categorie 1: **876,13€** maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer Y

5.9.2.2. De aanvrager woont samen met zijn/haar levenspartner en een of meer minderjarige kinderen

- Wanneer de aanvrager **samenwoont met zijn/haar echtgeno(o)t(e) of levenspartner en een minderjarig kind ten laste heeft** (artikel 34, §4, van het KB), worden alle inkomsten van de echtgeno(o)t(e) of levenspartner van de aanvrager in aanmerking genomen.
- Deze inkomsten worden berekend alsof hij een aanvrager van het leefloon was, met toepassing van de specifieke wettelijk vastgestelde berekeningsregels.

Voorbeelden

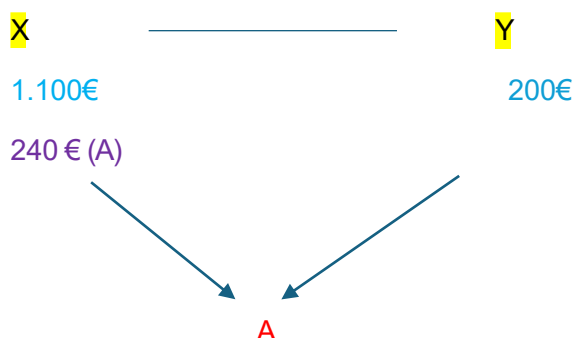
Vooraf: De bedragen in alle voorbeelden zijn gebaseerd op:

De bedragen met betrekking tot het recht op maatschappelijke integratie van toepassing op 1 februari 2025

	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	SPI art. 35§§1 en 2
Jaarlijks	10.513,60	15.770,41	21.312,87	
Maandelijks	876,13	1.314,20	1.776,07	309,48

E3. De aanvrager van het leefloon, **de heer Y**, woont samen met zijn partner, **mevrouw X**, en hun minderjarige zoon.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	1.100€ (loon) 240€ (kinderbijslag voor A)
De heer Y	200€ (loon) De SPI-vrijstelling voorzien in artikel 35 van het KB is van toepassing op het bedrag van het loon, aangezien de aanvrager begint te werken als begunstigde van het RMI.
Minderjarige zoon A	/

Berekening van het leefloon voor mevrouw X en de heer Y (leefloonbedrag categorie 3)

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvragers

De heer Y

200€ loon

200€ - 309,48€ (toepassing SPI-vrijstelling) = **0€** in aanmerking te nemen

Mevrouw X

1.100€ in aanmerking te nemen

0€ in aanmerking te nemen (240€ vrijgestelde gezinsbijslagen – art. 22, §1, b) KB)

2. Berekening van het leefloon van mevrouw X en de heer Y

1.100€ x 12 = 13.200€

21.312,87€ - (13.200€ - 310€) = 8.422,87€

8.422,87€ / 12 = **701,91€** maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer Y en mevrouw X

5.9.2.3. De aanvrager woont samen met een of meer onderhoudsplichtigen, met of zonder minderjarige kinderen en met of zonder levenspartner

- Wanneer de aanvrager **samenwoont met een of meer onderhoudsplichtigen** (artikel 34, §2, van het KB), moet (behalve om redenen van billijkheid) rekening worden gehouden met de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtige(n) die het bedrag voor samenwonenden (categorie 1) overschrijden.
- Het OCMW houdt rekening met de bestaansmiddelen van de samenwonende onderhoudsplichtige, tenzij het in alle autonomie besluit dat er billijkheidsredenen zijn om niet volledig rekening te houden met diens bestaansmiddelen. Als het centrum geen of slechts gedeeltelijk rekening houdt met de inkomsten, vermeldt het de billijkheidsredenen en de berekeningswijze.
- Deze regel geldt ook als een jongere die op kot zit nog steeds zijn gewone verblijfplaats bij zijn ouders heeft (hij komt in het weekend en tijdens de vakantie thuis).
- De berekeningsregels van artikel 34 zorgen ervoor dat **elke persoon wiens inkomen in aanmerking wordt genomen, ten minste fictief een bedrag aan bestaansmiddelen ontvangt dat gelijk is aan het bedrag voor samenwonenden (categorie 1)**. Als een jongere dus een leefloon aanvraagt en bij zijn beide ouders woont, is het maximale bedrag dat in aanmerking wordt genomen het inkomen van de ouders dat meer bedraagt dan twee maal het bedrag voor samenwonenden.
- **Het recht van de aanvrager moet worden onderzocht en de bestaansmiddelen moeten worden berekend op basis van de samenstelling van het gezin op het moment van de aanvraag**. Als zijn aanvraag het recht van de andere samenwonenden wijzigt, moet het recht van elke samenwonende worden herzien en moet de berekening voor elke aanvrager in het gezin opnieuw worden uitgevoerd.

- Om de bestaansmiddelen te berekenen die in aanmerking moeten worden genomen op basis van de samenstelling van het gezin van de aanvrager, moet een bepaalde volgorde worden aangehouden:

1. In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de echtgeno(o)t(e) / levenspartner

Aangezien het verplicht is om bij de berekening van het leefloon van de aanvrager rekening te houden met de bestaansmiddelen van de levenspartner, zonder dat hierop kan worden afgeweken, begint men de berekening van het leefloon prioritair met in achtneming van de bestaansmiddelen van de echtgeno(o)t(e)/ levenspartner.

2. In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad

De berekening wordt voortgezet met de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad van de aanvrager: het gaat dus om de vader, moeder, schoonmoeder, schoonvader, dochter, zoon, schoonzoon, schoondochter, adoptant en geadopteerde.

Het in aanmerking van bestaansmiddelen van de samenwonende onderhoudsplichtige is verplicht tenzij het OCMW besluit dat er billijkheidsredenen zijn om geen rekening te houden met diens bestaansmiddelen, hetzij geheel hetzij gedeeltelijk.

3. In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen in de tweede graad

De berekening wordt voortgezet met de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de tweede graad van de aanvrager: het gaat dus om grootouders en kleinkinderen.

Het in aanmerking van bestaansmiddelen van de samenwonende onderhoudsplichtige is verplicht tenzij het OCMW besluit dat er billijkheidsredenen zijn om geen rekening te houden met diens bestaansmiddelen, hetzij geheel hetzij gedeeltelijk.

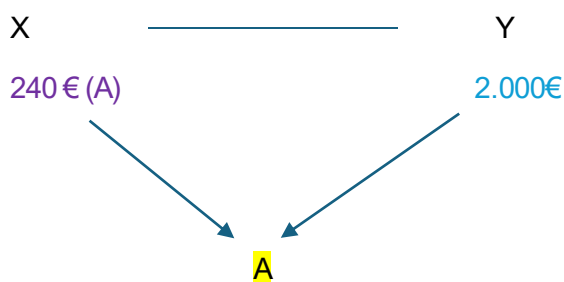
Voorbeelden

Vooraf: De bedragen in alle voorbeelden zijn gebaseerd op:

De bedragen met betrekking tot het recht op maatschappelijke integratie van
toepassing op 1 februari 2025

	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	SPI art. 35§§1 en 2
Jaarlijks	10.513,60	15.770,41	21.312,87	
Maandelijks	876,13	1.314,20	1.776,07	309,48

E4. *Mevrouw X en de heer Y zijn levenspartners en wonen samen met hun **meerderjarige kind A**. De heer A vraagt het recht op maatschappelijke integratie aan.*

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	240€ (kinderbijslag voor A)
De heer Y	2.000€ (loon)
De heer A	/

Berekening van het leefloon voor de heer A

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door zijn samenwonende : in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen in de eerste graad

De heer Y

2.000€ loon

Mevrouw X

0 €

→ $(2.000€ + 0€) - (2 \times 876,13€) \text{ (2x leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X en de heer Y)} = 247,74€$
in aanmerking te nemen

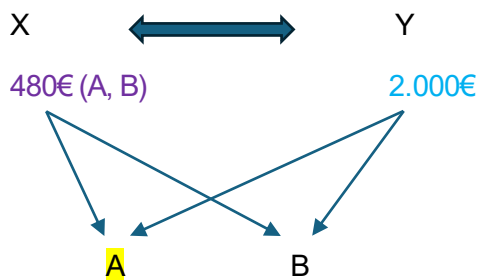
3. Berekening van het leefloon van de heer A

$(247,74€ + 240€) \times 12 = 5.852,88€$

$10.513,60€ - (5.852,88€ - 155€) = 4.815,72€$

$4.815,72€ / 12 = 401,31€$ maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer A

E5. Mevrouw X en de heer Y wonen samen met hun twee meerderjarige kinderen A en B. De heer A vraagt het recht op maatschappelijke integratie aan. Mevrouw B weigert een aanvraag in te dienen of het leefloon is haar niet toegekend.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	480€ (kinderbijslag voor A en B)
De heer Y	2.000€ (loon)
De heer A	/
Mevrouw B	/

Berekening van het leefloon voor de heer A

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door zijn samenwonende in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen in de eerste graad

De heer Y

2.000€ loon

Mevrouw X

0€

→ $(2.000€ + 0€) - (2 \times 876,13€)$ (2x leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X en de heer Y) = **247,74€**
in aanmerking te nemen

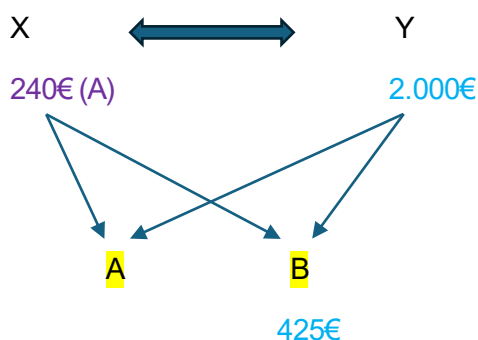
3. Berekening van het leefloon van de heer A

$(247,74€ + 240€) \times 12 = 5.852,88€$

$10.513,60€ - (5.852,88€ - 155€) = 4.815,72€$

$4.815,72€ / 12 =$ **401,31€** maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer A

E6. Mevrouw X en de heer Y wonen samen met hun twee meerderjarige kinderen A en B. De heer A is student en er bestaat een recht op kinderbijslag voor hem. Mevrouw B werkt en er bestaat geen recht meer op kinderbijslag voor haar. De heer A en mevrouw B vragen beiden een recht op maatschappelijke integratie aan.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	240€ (kinderbijslag voor A)
De heer Y	2.000€ (loon)
De heer A	/
Mevrouw B	425€ (loon)

Berekening van het leefloon voor de heer A

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door zijn samenwonende in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen in de eerste graad

De heer Y

2.000€ loon

Mevrouw X

0€

→ $(2.000€) - (2 \times 876,13€)$ (2x leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X en de heer Y) = 247,74€ te verdelen tussen de twee aanvragers/begunstigde kinderen ofwel **123,87€** in aanmerking te nemen voor elk aanvrager.

3. Berekening van het leefloon van de heer A

$(123,87€ + 240€) \times 12 = 4.366,44€$

$10.513,60€ - (4.366,44€ - 155€) = 6.302,16€$

$6.302,16€ / 12 = \mathbf{525,18€}$ maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer A

Berekening van het leefloon voor mevrouw B

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

425€ loon

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen in de eerste graad

De heer Y

2.000€ loon

Mevrouw X

0€

→ $(2.000€) - (2 \times 876,13€)$ (2 x leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X en de heer Y) = 247,74€ te verdelen tussen de twee aanvragers/begunstigde kinderen ofwel **123,87€** in aanmerking te nemen voor elk aanvrager.

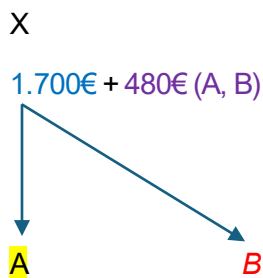
3. Berekening van het leefloon van mevrouw B

$(425€ + 123,87€) \times 12 = 6.586,44€$

$10.513,60€ - (6.586,44€ - 155€) = 4.082,16€$

$4.082,16€ / 12 = \mathbf{340,18€}$ maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw B

E7. Mevrouw X woont samen met haar **meerderjarige zoon A** en haar minderjarige dochter B. De heer A vraagt het recht op maatschappelijke integratie aan.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	1.700€ (loon) 480€ (kinderbijslag voor A en B)
De heer A	/
Minderjarige dochter B	/

Berekening van het leefloon voor de heer A

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door zijn samenwonende in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen eerste graad

Mevrouw X

1.700€ loon

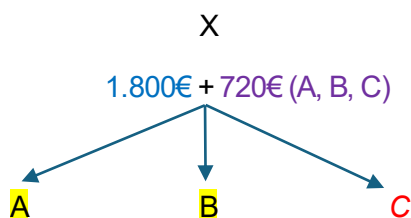
1.700€ – 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X) = **823,87€**

3. Berekening van het leefloon van de heer A

823,87€ + 240€ = 1.063,87€

1.063,87€ > leefloonbedrag categorie1 (876,13 €) → De heer A heeft geen recht op een leefloon

E8. Mevrouw X woont samen met haar **twee meerderjarige kinderen A en B** en haar minderjarige zoon C. De heer A en mevrouw B vragen het recht op maatschappelijke integratie aan.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	1.800€ (loon) 720€ (kinderbijslag voor A, B en C)
De heer A	/
Mevrouw B	/
Minderjarige zoon C	/

Berekening van het leefloon voor de heer A

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door zijn samenwonende: in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtigen in de eerste graad

Mevrouw X

1.800€ loon

1.800€ – 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X) = 923,87€ te verdelen tussen de twee aanvragers/begunstigde kinderen ofwel **461,94€** in aanmerking te nemen voor elk aanvrager.

3. Berekening van het leefloon van de heer A

$$(461,93€ + 240€) \times 12 = 8.423,16€$$

$$10.513,60€ - (8.423,16€ - 155€) = 2.245,44€$$

$$2.245,44€ / 12 = \mathbf{187,12€} \text{ maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer A}$$

Berekening van het leefloon voor mevrouw B

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door haar samenwonende: in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad

Mevrouw X

1.800€ loon

1.800€ – 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X) = 923,87€ te verdelen tussen de twee aanvragers/begunstigde kinderen ofwel **461,94€** in aanmerking te nemen voor elk aanvrager.

3. Berekening van het leefloon van mevrouw B

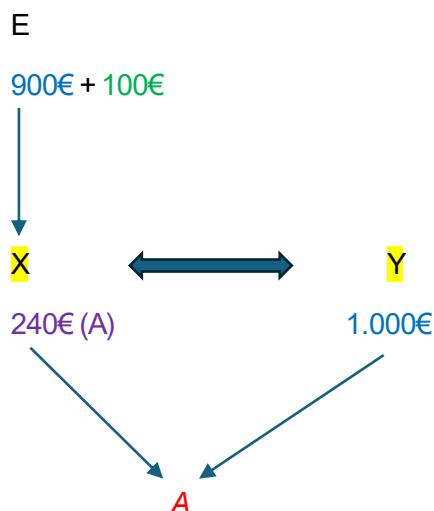
$$(461,93 € + 240€) \times 12 = 8.423,16€$$

$$10.513,60€ - (8.423,16€ - 155€) = 2.245,44€$$

$$2.245,44€ / 12 = \mathbf{187,12€} \text{ maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw B}$$

E9. Mevrouw X en de heer Y zijn getrouwd. Ze wonen samen met mevrouw E, de moeder van mevrouw X, en hun minderjarige zoon A. Mevrouw X en de heer Y vragen het recht op maatschappelijke integratie aan.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	240€ (kinderbijslag voor A)
De heer Y	1.000€ (loon)
Mevrouw E	900€ (wettelijk pensioen) 100€ (integratietegemoetkoming voor personen met een handicap)
Minderjarige zoon A	/

Berekening van het leefloon voor mevrouw X en de heer Y (categorie 3)

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager + echtgenoot/partner

Mevrouw X

0€ (240€ aan gezinsbijslagen: niet in aanmerking genomen wegens vrijgesteld (artikel 22, §1, b) van het KB)

De heer Y

1.000€ loon

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad

Mevrouw E

900€ wettelijk pensioen

0€ (100€ integratietegemoetkoming voor personen met een handicap niet in aanmerking genomen omdat deze vrijgesteld is - artikel 22§1, t) van het KB)

900€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw E) = **23,87€** in aanmerking te nemen

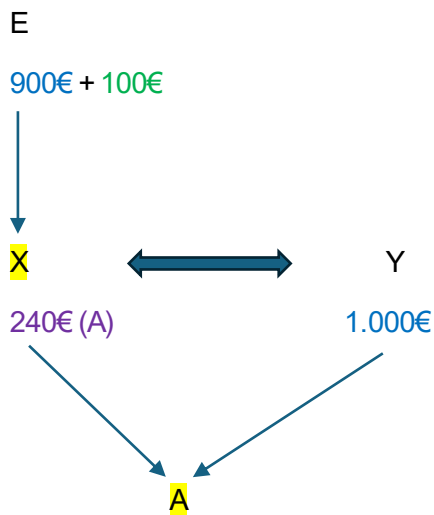
3. Berekening van het leefloon van mevrouw X en de heer Y

$(1.000€ + 23,87€) \times 12 = 12.286,44€$

$21.312,87€ - (12.286,44€ - 310€) = 9.336,43€$

$9.336,43€ / 12 = \mathbf{778,04€}$ maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw X en de heer Y

E10. Mevrouw X en de heer Y zijn getrouwd. Ze wonen samen met mevrouw E, de moeder van de heer Y, en hun meerderjarige kind A. **Mevrouw X** en **de heer A** vragen het recht op maatschappelijke integratie aan.

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	240€ (kinderbijslag voor A)
De heer Y	1.000€ (loon)
Mevrouw E	900€ (wettelijk pensioen) 100€ (integratietegemoetkoming voor personen met een handicap)
De heer A	/

Berekening van het leefloon voor mevrouw X

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

0€ in aanmerking te nemen (240€ aan gezinsbijslagen: niet in aanmerking genomen wegens vrijgesteld - artikel 22, §1, b) van het KB)

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerking genomen bestaansmiddelen van de echtgenoot / levenspartner de heer Y

De heer Y

1.000€ loon

1.000€ – 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor de heer Y) = **123,87€** in aanmerking te nemen

In aanmerkingneming van de inkomsten van de onderhoudsplichtigen eerste graad

Mevrouw E

900€ wettelijk pensioen

0€ (100 € integratietegemoetkoming voor personen met een handicap niet in aanmerking genomen omdat deze vrijgesteld is - artikel 22, §1, t) van het KB)

900€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw E)= **23,97€** in aanmerking te nemen

3. Berekening van het leefloon van mevrouw X

$(123,87€ + 23,97€) \times 12 = 1.774,08€$

$10.513,60€ - (1.774,08€ - 155€) = 8.894,52€$

$8.894,52€ / 12 = \mathbf{741,21€}$ maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw X

Berekening van het leefloon voor de heer A

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door zijn samenwonende : in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad

Mevrouw X

741,21€ leefloon

741,21€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X) < **0€** in aanmerking te nemen

De heer Y: Controle van het nog beschikbare bedrag (prioriteitsregel: levenspartner en vervolgens onderhoudsplichtige eerste graad).

1.000€ loon

1.000€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor de heer Y) = 123,87€

123,87€ : in aanmerking bedrag voor Mevrouw X

Beschikbare bedrag : **0€** in aanmerking te nemen (alle inkomsten die het leefloonbedrag voor samenwonenden overschrijden, zijn reeds in aanmerking genomen voor de berekening van mevrouw X).

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van onderhoudsplichtige in de tweede graad

Mevrouw E: Controle van het nog beschikbare bedrag (prioriteitsregel: levenspartner en vervolgens onderhoudsplichtige eerste graad).

900€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw E) = 23,87€

23,87€ : in aanmerking bedrag voor Mevrouw X

Beschikbare bedrag : **0€** in aanmerking te nemen (alle inkomsten die het leefloonbedrag voor samenwonenden overschrijden, zijn reeds in aanmerking genomen voor de berekening van mevrouw X).

3. Berekening van het leefloon van de heer A

240€ x 12 = 2.880€

10.513,60€ - (2.880€ - 155€) = 7.788,60€

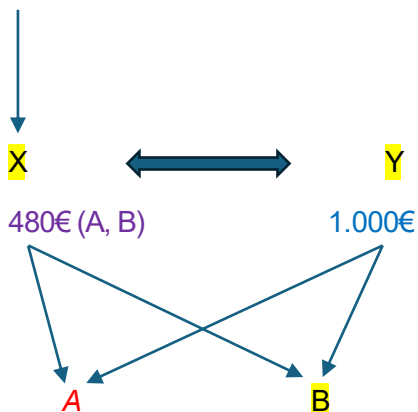
7.788,60€ / 12 = **649,05€** maandelijks leefloon toe te kennen aan de heer A

E11. Mevrouw X en de heer Y zijn getrouwd. Ze wonen samen met mevrouw E, de moeder van mevrouw X, hun meerderjarige kind B en hun minderjarige zoon A. Mevrouw X, de heer Y en mevrouw B vragen het recht op maatschappelijke integratie aan.

E

1.600€ + 100€

Samenwonenden in het gezin	Bestaansmiddelen
Mevrouw X	480€ (kinderbijslag voor A en B)
De heer Y	1.000€ (loon)
Mevrouw E	1.600€ (wettelijk pensioen) 100€ (integratietegemoetkoming voor personen met een handicap)
Minderjarige zoon A	/
Mevrouw B	/

Berekening van het leefloon voor mevrouw X en de heer Y (categorie 3)

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager + echtgenoot/partner

Mevrouw X

0€ (480€ aan gezinsbijslagen: niet in aanmerking genomen wegens vrijgesteld - artikel 22, §1, b) van het KB)

De heer Y

1.000€ loon

→ 1.000€ aan in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad

Mevrouw E: Controle van het nog beschikbare bedrag

1.600€ wettelijk pensioen

0€ (100€ integratietegemoetkoming voor personen met een handicap wordt niet in aanmerking genomen omdat deze vrijgesteld is - artikel 22§1 t) van het KB)

1.600€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw E) = **723,87€** in aanmerking te nemen

3. Berekening van het leefloon van mevrouw X en de heer Y

$(1.000€ + 723,87€) \times 12 = 20.686,44€$

21.312,87€ - (20.686,44€ - 310€) = 936,42€ jaarlijks leefloon

936,42€ / 12 = **78,04€** maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw X en de heer Y

Berekening van het leefloon voor mevrouw B

1. Berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager

240€ aan gezinsbijslagen ontvangen door haar samenwonende : in aanmerking te nemen

2. Berekening van de bestaansmiddelen van de samenwonenden

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de eerste graad

Mevrouw X + de heer Y

1.000€ loon

78,04€ leefloon

→ $1.000€ + 78,04€ = 1.078,04€$

1.078,04€ - (2 x 876,13€) (2 x leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw X en de heer Y) < **0€** in aanmerking te nemen

In aanmerkingneming van de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtigen in de tweede graad

Mevrouw E: Controle van het nog beschikbare bedrag (prioriteitsregel: eerste graad en vervolgens tweede graad)

1.600€ wettelijk pensioen

0€ (100€ integratietegemoetkoming voor personen met een handicap wordt niet in aanmerking genomen omdat deze vrijgesteld is - artikel 22§1 t) van het KB)

1.600€ - 876,13€ (leefloonbedrag categorie 1 voor Mevrouw E) = 723,87€

723,87€ : in aanmerking bedrag voor Mevrouw X en de heer Y

Beschikbare bedrag : **0€** (Alle inkomsten die het leefloonbedrag voor samenwonenden overschrijden, zijn reeds in aanmerking genomen voor de berekening van mevrouw X en de heer Y).

3. Berekening van het leefloon van mevrouw B

$$240\text{€} \times 12 = 2.880\text{€}$$

$$10.513,60\text{€} - (2.880\text{€} - 155\text{€}) = 7.788,60\text{€}$$

$$7.788,60\text{€} / 12 = 649,05\text{€} \text{ maandelijks leefloon toe te kennen aan mevrouw B}$$

Titel 2: Toepassingsmodaliteiten van het nieuwe artikel 34 van het KB van 11 juli 2002 houdende algemene regeling inzake het recht op maatschappelijke integratie

Artikel 34 van het KB van 11 juli 2002, zoals gewijzigd bij KB van 07/01/2026, treedt in werking op 1ste maart 2026.

Om de OCMW's in staat te stellen deze wetswijziging in hun dossierbehandeling door te voeren, zal voor personen die op 16/01/2026 reeds een leefloon genieten, het nieuwe artikel 34 pas van toepassing zijn bij de herziening van hun beslissing zoals bepaald in artikel 22, §1, 1°, 3°, 4° van de wet van 26 mei 2002 (d.w.z. in geval van wijziging van de omstandigheden die een invloed hebben op de rechten van de persoon; een juridische of materiële fout van het centrum; een nalatigheid, onvolledige of onjuiste verklaringen van de persoon) of bij de jaarlijkse herziening van de toekenningsvoorwaarden zoals bepaald in artikel 22, §1, lid 3, van de wet van 26 mei 2002.

